

YLEISET PERIAATTEET LOMARAHAN VAIHTAMISESTA VAPAAKSI

Kunnanhallitus 31.03.2021 § 85

KVTES 2020-2021 vuosilomalukuun lisättiin uusi lomarahahan vapaaksi vaihtamista koskeva sopimuskohta. Työnantaja ja työntekijä/viranhaltija voivat sopia siitä, että lomanmääräytymisvuodelta maksettava lomaraha tai osa siitä annetaan vastaavana vapaana. Lomarahavapaan vaihtamista koskevat ehdot, esimerkiksi lomarahavapaan pitämisaikakohta ja vaihtosuhte, ovat sisällöltään pääosin samat kuin KVTES 2018–2019:n liitteessä 15. Uutta on se, että lomarahahan vapaaksi vaihtaminen ei edellytä paikallisen virka- ja työehtosopimuksen tekemistä, eli työnantaja ja työntekijä ja/tai viranhaltija voivat keskenään sopia lomarahahan vapaaksi vaihtamisesta 31.8.2020 lukien. Käytännössä lomarahahan vaihtaminen vapaaksi on mahdollista ensimmäisen kerran ennen lomarahahan maksamista vuonna 2021. Siikalatvan kunnassa lomarahat on maksettu heinäkuun palkanmaksun yhteydessä.

Lomarahavapaiden lukumäärä, pitämisaikakohta yms. määräytyvät KVTES:n 4. luvun 19 §:n mukaan mm. seuraavasti:

- työnantaja ja työntekijä/viranhaltija voivat sopia, että lomanmääräytymisvuodelta maksettava KVTES:n 4. luvun 18 §:n mukainen lomaraha tai osa siitä annetaan vastaavana vapaana
- lomarahavapaapäivien lukumäärä on 50 % KVTES:n 4. luvun 5 §:n 2 momentin mukaan ansaittujen vuosilomapäivien lukumäärästä. Jos koko lomaraha muutetaan lomarahavapaaksi, lomarahaa ei jää maksettavaksi. Jos vain osa lomarahasta muutetaan lomarahavapaaksi, vähennetään KVTES:n 4. luvun 18 §:n mukaan lasketusta lomarahasta niin monen lomarahavapaapäivän palkka kuin lomarahavapaata pidetään
- lomarahavapaa on vuosilomaluvun 4 §:ssä tarkoitettua työssäolon veroista aikaa.
- lomarahavapaa annetaan työnantajan ja työntekijän/viranhaltijan sopimana ajankohtana. Lomarahavapaa annetaan viimeistään lomavuotta seuraavan lomakauden alkuun mennessä. Esimerkiksi lomanmääräytymisvuonna 1.4.2020–31.3.2021 ansaittu lomarahavapaa annetaan ennen 2.5.2022.

KVTES:n 4. luvun 19 §:n 3 momentin määräys ”Lomarahavapaapäivien lukumäärä on 50 % KVTES:n 4. luvun 5 §:n 2 momentin mukaan ansaittujen vuosilomapäivien lukumäärästä” tarkoittaa, että esimerkiksi työntekijällä, jolla on KVTES:n 4. luvun 5 §:n 2. momentin 1. kohdan mukaisesti 38 vuosilomapäivää, lomarahavapaapäivien lukumäärä olisi 50 % ansaittujen vuosilomapäivien lukumäärästä eli 19 päivää (38 x

0,50=19), mikäli koko lomarahaa muutetaan lomarahavapaaksi. KVTES:n 19 §:n 7. momentin soveltamisohjeen mukaan vajaita lomarahavapaapäiviä ei voi pitää. Näin ollen, jos työntekijällä on KVTES:n 4. luvun 5 §:n 2. momentin 1. kohdan mukaisesti esimerkiksi 33 vuosilomapäivää, jotka kokonaisuudessaan vaihdettaisiin vapaaksi, olisi lomarahavapaapäivien lukumäärä 16 ($33 \times 0,50 = 16,5$). Tällöin soveltamisohjeen mukaan lomarahaa ei jäisi maksettavaksi.

KVTES:n 19 §:n 2. momenttia koskevan soveltamisohjeen mukaan lomarahan vaihtoa koskevan sopimuksen tulee olla kirjallinen tai sähköinen ja työnantajan on selvitettävä työntekijöille/viranhaltijoille, jonka kanssa sovitaan lomarahan vaihtamisesta vapaaksi, lomarahan vaihtamista koskevat ehdot.

Niin ikään soveltamisohjeen mukaan työnantajan on selvitettävä työntekijöille/viranhaltijoille tai heidän edustajilleen lomarahavapaasta sopimisesta työpaikalla noudatettavat yleiset periaatteet.

Hallintosäännön 25 §:n mukaan kunnanhallitus päättää

Henkilöstöpolitiikasta ja henkilöstöhallinnon periaatteista, sekä virka- ja työehtosopimuksen täytäntöönpanosta, virkaehtosopimuksen harkinnan varaisten määräysten soveltamisesta, ellei tehtävää ole annettu lautakunnan tai viranhaltijan ratkaistavaksi, pääsopimuksen ja työehtosopimuksen mukaisten paikallisneuvottelujen sekä kunnan viranhaltijain neuvotteluoikeudesta annetun lain mukaisten neuvottelujen käymisestä.

Päätösehdotus (kj.)

1) Ehdotetaan kunnanhallitukselle lomarahan vaihtamisesta vapaaksi koskevista yleisistä periaatteista seuraavasti:

- esimies ratkaisee, onko lomarahavapaan pitäminen mahdollista
- lomarahavapaan käyttämisessä on pyrittävä ottamaan huomioon palvelutuotannon tarpeet, henkilöstön riittävyys, työjärjestelyt ja henkilöstön tasapuolinen kohtelu
- lomarahan vaihtamista koskevat ehdot määräytyvät KVTES:n 4. luvun 19 §:n mukaisesti
- lomarahavapaa annetaan vain kokonaisina päivinä

2) toteaa, että työntekijän/viranhaltijan on ennen lomarahavapaahakemuksen tekemistä neuvoteltava asiasta esimiehen kanssa ja sen jälkeen tehtävä anomus sähköisesti ESS-ohjelmassa lomarahan vaihtamisesta vapaaksi 16.5. mennessä

3) toteaa, että lomarahan vaihtamisesta vapaaksi päättää ja sen ajankohdasta sopii hallintosäännön 44 §:n mukainen esimies, joka myöntää vuosiloman. Päätös tehdään ESS-ohjelmassa sähköisesti

4) saattaa tämän päätöksen tiedoksi Yt-toimikunnalle ja esimiesten kautta henkilökunnalle.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.